



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## **Universitätsbibliothek Paderborn**

### **Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim**

**Innozenz <III., Papst>**

**Parisiis, 1682**

Archiepiscopis, Episcopis, & aliis Ecclesiarum Praelatis, Comitibus,  
Baronibus, civibus, & aliis per regnum Siciliae constitutis.

**urn:nbn:de:hbz:466:1-20006**

cum Bononiæ morari dicatur, auctoritate nostra sublato appellationis impedimento confirmet, aut tu, eis forsan nolentibus confirmare, confirmes. Si verò Capitulum minoris Ecclesiæ non potuerit sive noluerit ad nominationem habere processum, aut talem fecerit quæ meritò debeat reprobari, tu auctoritate nostra suffultus, nullius contradictione vel appellatione obstante, eis in Priorem de persona idonea providere non tardes. Contradictores &c. testes &c. nullis literis obstantibus si quæ apparuerint præter assensum partium &c. Datum Laterani Idibus Maij.

*Archiepiscopis, Episcopis, & aliis Ecclesiarum Prelatis, Comitibus, Baronibus, civibus, & aliis per regnum Sicilia constitutis.*

*Epist. 37.  
De causa Vvalteri Brenensis.*

**O**pera testimonium perhibent veritati, & nostri animi puritatem actionis sinceritas manifestat, quæ abscondita eordium publicat, & consilia etiam occulta revelat. Noveritis etenim omnes & singuli qualiter pro carissimi in Christo filij nostri I. Sicilia Regis illustri honore ac regni quiete nec personis fratrum & consanguineorum nostrorum pepercerimus hæcenus, nec onera vitavimus expensarum, sed regni necessitatibus in rebus subvenerimus & personis, opposcentes nos murum pro eo ascendentibus ex adverso, & tam infra regnum quam extra iniquorum consiliis obviantes. Nec fuit labor noster inanis, sed in tantum profecimus, Domino favente, quod hodie plenè fuisset regno tranquillitas restituta, nisi hostem directum familiaris inimicus erigere præsumpsisset, & in gremio Regis fovere serpentem, & in domini sui excidium seruum furentem armare. Cum autem dilectus filius nobilis vir Walterus Comes Brenensis ad nostram præsentiam accessisset, verentes ne Regis & regni hostibus adhæreret, fieretque novissimus error pejor prior, si non posset in jure suo favorem apostolicum obtinere, memores ejus quod legitur, *Arma tenenti omnia dat qui iusta negat*, recognovimus ipsi jus suum, & eum ad Regis obsequium duximus admittendum; ne si aliter ageremus, videremur obviare justitiæ veritati que resistere. Est enim in partibus vestris notorium & ferè omnibus manifestum qualiter H. quondam Imperator, cum W. filius inelytæ recordationis Regis Tancredi ipsi se reddidisset, ei & heredibus ejus principatum Tarenti & Litij concesserit comitatum.

*Vide Gesta Innocentij III. cap. xxv.*

Noveritis autem quòd idem W. & sorores ipsius in nullo penitus deliquerunt, per quod deberent facta sibi concessione privari, cum ætatis beneficio exculentur. Recepimus ergo ab eodem Comite super crucem & evangelia publicè juramentum quòd nec per se nec per alium quicquam contra personam vel coronam regiam attentabit, sed potius hostes Regis & regni, nominatim autem Marcualdum, Diubuldum, & fratrem ipsius Odonem de Laviano, & ejus germanum viriliter impugnet, quod ipse fideliter executus, bis concedente Domino mirabiliter obtinuit de Diubuldo triumphum, & prostratis multis ex fautoribus ejus, Odonem de Laviano & Sa. Diubuldi germanum cum quibusdam aliis adhuc detinet vinculis alligatos. Volentes igitur per eum Regi & regno plenius subvenire, ipsum contra Marcualdum in Siciliam destinatum, sperantes in Domino quòd desideratam de ipso victoriam citius assequetur. Licet autem usque adeo in obsequio Regis & regni jam eluceat fides ejus ut de puritate intentionis ipsius nullus penitus debeat dubitare, ut tamen omnis penitus suspicio sopiatur, dilectum filium R. tituli sanctorum Marcellini & Petri Presbyterum Cardinalem apostolicæ sedis Legatum extraordinarium & nobilem virum Iacobum consobrimum & Marefcalcum nostrum in Siciliam duximus dirigendos, concessa eis plenaria potestate ut gerant in illis partibus vices nostras, & personam regiam, si de Marcualdi manu fuerit liberata, faciant per familiares regios fideliter custodiri. Comiti etiam dedimus in mandatis ut procedat juxta dispositionem eorum & ipsorum statutis humiliter acquiescat. Speramus enim quòd Marefcalcus ipse, sicut olim strenuè contra Marcualdum se habuit, sic nunc etiam prudenter & discretè procedet, & regiam in omnibus tuebitur dignitatem. Monemus igitur universitatem vestram & exhortamur attentius & per apostolica scripta præcipiendo mandamus quatenus Marefcalcum ipsum sicut personam nostram recipientes humiliter & honorificè pertractantes, ei & Legato prædicto sicut nobis humiliter intendatis, & cum eis pariter & ad mandatum eorum contra excommunicatum & perfidum Marcualdum assistatis Comiti memorato viriliter & potenter, mandatum apostolicum taliter impleturi quòd in hoc appareat plenius fides vestra & constantia ve-

*Raynald ad an. 1202. §. 1.*

fra fiat omnibus manifesta, scituri quod honorem eidem Marefcalco impenfum reputabimus nobismetipsis exhibitum, & pro eo vobis & vestris curabimus, dante Domino, magnificè respondere. Si quis autem, quod non credimus, eum inhonorare præsumeret, præsumptionem ejus tanquam in nostram & regiam injuriam redundantem curaremus graviter vindicare. Datum Laterani.

*B. Episcopo in Archiepiscopum Panormitanum electo, regio familiari &c.*

*Epist. 38.  
Vt Vvalterum  
Brenensem ad-  
juvet.*

**N**on potest facere filius nisi quod patrem viderit facientem, nec arbor bona faciet fructus malos. Sandè bonæ memoriæ Walterus Panormitanus Archiepiscopus, qui te sibi adoptavit in filium, qui & parvulo prius lac potum tribuit & non escam, & crescenti scientiæ panem fregit, & majori tandem cibum solidum ministravit, ut in te mortuus quoque viveret, & suam imaginem expressus figuraret, in corde docili mores proprios digito suo scripsit, & sic sigillo suo ceram adhuc rudem impressit ut adhuc etiam eum rectè intuentibus repræsentet. Noverat etenim, tanquam doctus, quod vasi quis infunderet non sincero, vas tui pectoris adhuc crescens non permisit nisi redolenti incerniari liquore, nec massam terrenam passus est malitiæ aut nequitia corrumpi fermento, sed immunem eam ab omni contagio conservavit. In bonum quoque olivam plantam inseruit, quam plantavit, ut fierent tandem filij tui sicut novellæ olivarum in circuitu mensæ tuæ, ac tu Romanam Ecclesiam, sine cujus rore non poteris roborari, non impinguares oleo peccatoris, sed exultationis oleo irrigares, & ei tam multitudinem quam plenitudinem tuorum fructuum devoveres. Nunc ergo, sicut in moribus, sic etiam in cathedra succedens eidem, in devotione sedis apostolicæ ipsius te demonstrans heredem, eligens non solum persecutionem pati propter justitiam, sed malens etiam pro Ecclesiæ Romanæ reverentia exulare quam habitare in tabernaculis peccatorum, verum quoniam diligentibus Deum omnia cooperantur in bonum, in tribulatione amplius dilataris, & sicut aromata melius flagent, sic plures currunt in odorem unguentorum tuorum, dum æstus persecutionis ea in te cogit amplius æstuarè. Oleum enim effusum nomen tuum. Ecce siquidem usque adeo fecit tecum Dominus

in tentatione proventum ut non solum familiares & domestici te sequantur, sed illi etiam qui sunt foris, eloquentiæ tuæ dulcedine, ab eo qui ad illos foras exierat recedentes, ad commonitionem tuam ad mandatum nostrum humiliter redierint, & devotè à nobis consolationis remedium & salutis angelum expectantes. Factum est autem Domino concedente ut in literarum tuarum susceptione dilectus filius nobilis vir Walterus Comes Brenensis apud nos præsens existeret, & tam literarum ipsarum tenorem quam nostram intelligeret plenius voluntatem. Ei ergo sub quanta potuimus districtione mandavimus ut postpositis sollicitudinibus aliis ad iter protinus se accingat, & in Siciliam in Regis & regni subsidium transfretare. Ipse autem mandatum apostolicum, licet videretur initio nimis grave, ut dimissis propriis, aliena negotia procuraret, humiliter tamen & devotè recepit, & se promisit illud celeriter & hilariter impleturum. Moneamus igitur fraternitatem tuam & exhortamur in Domino, & per apostolica tibi scripta mandamus quatenus de auxilio Dei & ejusdem Comitum adventu securus, in incepta devotionis fidelitate persistas, quoniam in proximo desideratum diutius Regis & regni salutare videbis quod Dominus pro illorum salute qui de ipsius miseratione confidunt misericorditer & mirabiliter præparavit. Tu autem de plenitudine gratiæ securus, nec movearis in aliquo, nec turberis, nec qualibet occasione præsumas ut quod per nos laudabiliter est inceptum, velimus relinquere inexpectum. Scribimus autem Sarracenis, pro ut eis scribi per tuas literas postulasti. Datum &c.

*Antisiodorensi Episcopo.*

**C**um tibi de benignitate sedis apostolicæ sit indultum quod ordinatio rerum Clericorum ab intestato decedentium liberè in tua potestate ac dispositione permaneat, volens omnem materiam scandali remove, quod aliquando inter te & tuos Canonicos est subortum, super duobus nos consulere studuisti. Primò, an appellatio vocabuli Clericorum tam ad Canonicos quam ad non Canonicos extendatur. Secundò, an illi qui in dispositione & voluntate alterius suam committunt ultimam voluntatem, nil per se penitus ordinantes, nec determinantes quid, cui loco, vel personæ conferri debeat, dicantur.

*Epist. 39.  
Quid Clericorum nomine intelligatur, & qui censentur decedere intestati.  
Cap. Cùm tibi.  
De testamentis.  
Cap. Cùm tibi.  
De verbor. significat.*